

เทคนิคการบรรเลงเดี่ยว เบสไฟฟ้า
ในบทเพลงนอติง เอลส์ แม็ทเทอร์ซ โดย สจ๊วต เคลย์ตัน
Technique Solo Arrangements for Electric Bass
on Nothing Else Matters by Stuart Clayton

วีรุต วิรัชศิลป์*¹ และมนสิการ เหล่าวานิช²
Weerut Wiratsin*¹ and Monsikarn Laovanich²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการวิเคราะห์เทคนิคการเรียบเรียงแนวบรรเลงเดี่ยว เบสไฟฟ้าของ สจ๊วต เคลย์ตัน ในบทเพลงนอติง เอลส์ แม็ทเทอร์ซ ผลงานประพันธ์ของคณะ เมทัลลิกา โดยเลือกใช้เบส 4 สาย 24 เฟรต ตั้งสายแบบปกติ บรรเลงเป็นคอร์ดด้วยเทคนิคการใช้นิ้ว แอ้มเมอร์ออน พูลออฟ สไลด์ ฮาร์โมนิก ฮาร์โมนิกที่สร้างขึ้นใหม่ จั้มสาย ตบสาย เกี่ยวสาย การตีคอร์ด การเล่นโกสต์โน้ต และการดันสาย ซึ่งทั้งเทคนิคและการเรียบเรียงของ สจ๊วต เคลย์ตัน ส่งผลให้เครื่องดนตรีเบสไฟฟ้าสามารถเปลี่ยนบทบาทจากการควบคุมจังหวะเป็นการบรรเลงให้เป็นบทเพลงได้ครบทั้งทำนองแนวประสาน คอร์ด และเบส คล้ายการบรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิก ฟิงเกอร์สไตร์ลกีตาร์ หรือเปียโน จากผลการวิเคราะห์ บทเพลงแบ่งออกเป็น 14 ท่อน เป็นการเรียบเรียงโดยอิงทำนองจากต้นฉบับและประพันธ์ขึ้นมาใหม่ แต่ละท่อนมีเทคนิคหลักและเทคนิคประกอบที่แตกต่างกันซึ่งการเลือกใช้แต่ละเทคนิคมารวมกันต้องคำนึงถึงทำนอง แนวประสาน คอร์ด เบส และน้ำหนักการบรรเลงที่มีความกลมกลืนกัน

คำสำคัญ : สจ๊วต เคลย์ตัน / เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเบสไฟฟ้า / นอติง เอลส์ แม็ทเทอร์ซ

*Corresponding author, E-mail: rockpapamusic@gmail.com

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹ Master of Music Education, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์วิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

² Assoc.Prof.Dr., Western Music Department, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Abstract

Scholarly article is an analysis of Stuart Clayton's electric bass solo arrangement technique for the song "Nothing Else Matters" of Metallica. There are composition by electric bass 4 string, 24 fret with standard tune. But choosing technique chordal fingerstyle, hammer on, pull-off, slide, harmonic, artificial harmonics, tapping, slap and pop, strum chord, ghost note and bending technique. Arrangement of Stuart Clayton, resulted in electric bass instrument being able to change roles from simply controlling the rhythm to playing all genres of sound, including melody, harmonics, chords and bass, similar to playing with a classical guitar, finger style guitar or piano.

Keywords : Stuart Clayton / Solo Arrangement Technique for Electric Bass / Nothing Else Matters

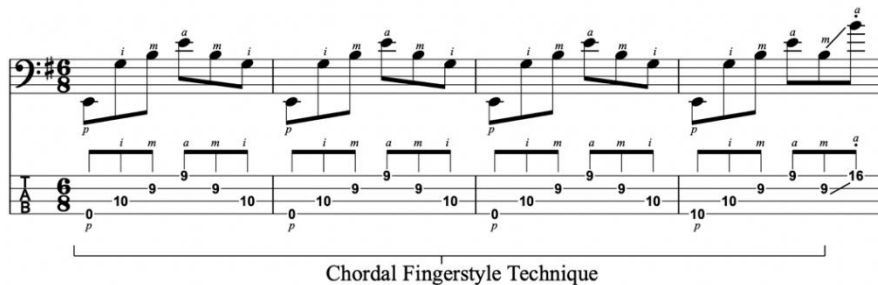
บทนำ

เบสไฟฟ้าเป็นเครื่องดนตรีในกลุ่มประกอบจังหวะ (Rhythm Section) เป็นเครื่องดนตรีสมัยใหม่ที่พัฒนามาจากดับเบิลเบส (Double Bass) นิยมใช้ในวงสตริงคอมโบและวงดนตรีร่วมสมัย ทำหน้าที่ให้จังหวะพื้นฐานร่วมกับกลองและเครื่องดนตรีชิ้นอื่น ในลักษณะการเล่นโน้ตที่ละตัวเป็นแนวเสียงหลักสำคัญของวง (วาสนา ศิริขยาพร และเอกชัย กรายอานนท์, 2547: 7) แต่ในปัจจุบันเบสไฟฟ้าได้รับความนิยมมากขึ้น จึงมีการคิดค้นพัฒนาเทคนิคในการบรรเลงให้หลากหลายมากขึ้น เช่น การบรรเลงเป็นคอร์ดด้วยเทคนิคการใช้นิ้ว (Chordal fingerstyle) การตบสายและเกี่ยวสาย (Slap and Pop) แฮมเมอร์ออน (Hammer-on) พูลออฟ (Pull-off) สไลด์ (Slide) ฮาร์โมนิก (Harmonics) ฮาร์โมนิกที่สร้างขึ้นใหม่ (Artificial Harmonic) จิ้มสาย (Tapping) โกสต์โน้ต (Ghost Note) ดีคอร์ด (Strum Chord) และ ดันสาย (Bending) รวมทั้งแนวคิดในการเรียบเรียงเบสไฟฟ้าสมัยใหม่ที่น่าสนใจ ความหลากหลาย เทคนิคแปลกใหม่ต่างๆ ข้างต้นมาเรียบเรียงเป็นบทเพลงบรรเลงเดี่ยวให้เบสไฟฟ้าได้มีบทบาทใหม่ ที่สามารถบรรเลงได้ครบทุกแนว ทั้งทำนองเสียงประสาน คอร์ด เบส แทนที่จะบรรเลงแนวเบสด้วยครึ่งละตัวเช่นเดิม (Clayton, 2010b: 4)

Stuart Clayton เป็นผู้เล่นเบสไฟฟ้าระดับมืออาชีพตั้งแต่อายุ 8 ปี เป็นนักเรียบเรียงบทเพลงที่ใช้เทคนิคสมัยใหม่ที่มีชื่อเสียง เขามีประสบการณ์การเล่นเบสไฟฟ้าให้ Carl Palmer's Band มีผลงานเขียนหนังสือเบส (Brown, 2009) อีกทั้งปัจจุบันยังเป็นเจ้าของสำนักพิมพ์ Bassline Publishing ที่ได้มีผลงานการนำเพลงของศิลปินอื่นๆ มาเรียบเรียงให้เป็นการบรรเลงเดี่ยวเบสไฟฟ้า เช่น The Genesis Medley (Genesis), Shape of My Heart (String), Bach Cello Suite No.1 in G major (Bach) รวมไปถึงเพลง Nothing Else Matters (Metallica) ที่ประพันธ์โดย James Hetfield ในอัลบั้ม Metallica สังกัดค่าย Elektra ที่ได้บันทึกเสียงไว้เมื่อปี ค.ศ. 1991 Nothing Else Matters เป็นแนวเพลงบัลลาดร็อก ซึ่งแต่เดิมวง Metallica เล่นแนว Thrash Metal, Speed Metal, Heavy Metal แต่ในอัลบั้มนี้ได้มีเพลงบัลลาดฟังง่ายจึงทำให้เพลงได้รับความนิยมมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

บทความวิชาการนี้เป็นการวิเคราะห์เทคนิคการเรียบเรียงแนวบรรเลงเดี่ยวเบสไฟฟ้าของ Stuart Clayton ในบทเพลง Nothing Else Matters โดยเลือกใช้เบส 4 สาย 24 เฟรต ตั้งสายแบบปกติ ไม่มีการบันทึกเสียงซ้อน และใช้เทคนิคขั้นสูงในการบรรเลง การวิเคราะห์แบ่งออกเป็นประเด็นด้านเทคนิคการปฏิบัติเบสไฟฟ้าได้ดังนี้

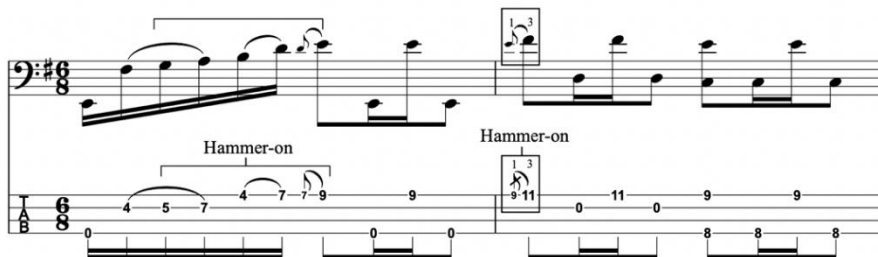
1. Chordal Fingerstyle Technique เทคนิคนี้เป็นการเล่นคอร์ดทำให้สามารถเล่นโน้ตหลายโน้ตได้พร้อมกันในลักษณะดีดพร้อมกันหรือดีดแยกครั้งละโน้ต (Clayton, 2010b: 22) จากภาพเป็นการดีด Arpeggio คอร์ด E minor โดยบรรเลงครั้งละโน้ต มือซ้ายทำหน้าที่กดโน้ตค้ำเอาไว้ มือขวาทำการดีดโน้ตแต่ละสาย โดยให้เสียงแต่ละสายทับซ้อนกัน นิ้วโป้งมือขวาดีดสายบน นิ้วชี้ นิ้วกลางและนิ้วนางดีดสายที่เหลือ ลักษณะการดีดเป็นแบบ Free Stroke ซึ่งเป็นการดีดแบบไม่พักสาย คล้ายกับการเล่นกีตาร์แบบ Fingerstyle

ภาพที่ 1 Chordal Fingerstyle Technique

ที่มา : Clayton S., 2010a: 1

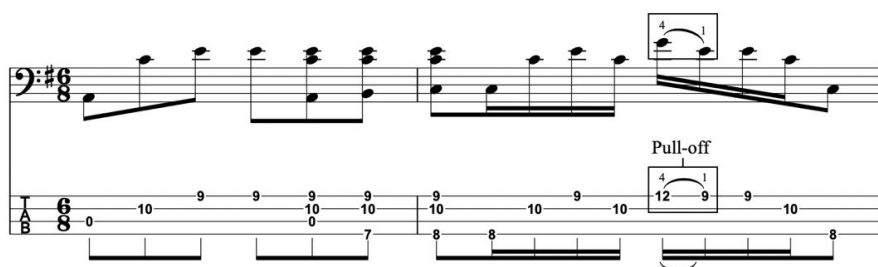
2. **Hammer-on** เทคนิคนี้เป็นการดีดโน้ตตัวแรกและใช้นิ้วอีกนิ้วหนึ่งเคาะลงไปบนเฟรต เพื่อทำให้เกิดระดับเสียงอื่นที่สูงขึ้น (Sklarevski, 1999: 46) เป็นเทคนิคพื้นฐานที่สร้างสีสันให้กับเสียง นิยมใช้กันครอบคลุมทุกแนวเพลง จากภาพที่ 2 ห้องที่ 2 โน้ตจังหวะที่ 1 ใช้นิ้วหัวแม่มือสายที่ 1 มือซ้ายกดโน้ต E เฟรตที่ 9 สายที่ 1 ด้วยนิ้วชี้ จากนั้นจึงเคาะด้วยนิ้วนางไปที่โน้ต F# เฟรตที่ 11 สาย 1

ภาพที่ 2 Hammer-on

ที่มา : Clayton S., 2010a: 9

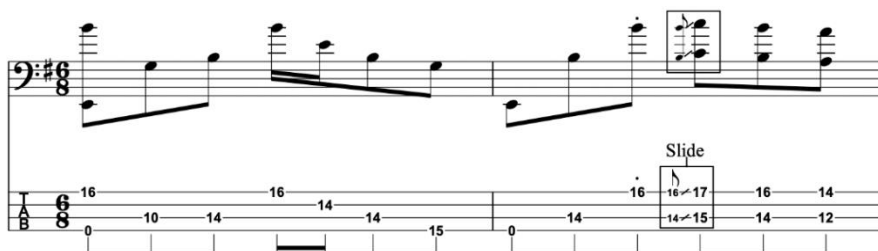
3. **Pull-off** เป็นเทคนิคที่ตรงข้ามกับ Hammer-on เป็นการกดโน้ตตัวแรกด้วยนิ้วใดนิ้วหนึ่งแล้วใช้นิ้วเดิมเกี่ยวสายออกทำให้เกิดโน้ตอีกตัว ซึ่งมีเสียงต่ำกว่า (Sklarevski, 1999: 48) จากภาพที่ 3 ในกรอบสี่เหลี่ยม มือขวาดีดสายที่ 1 มือซ้ายนิ้วก้อยกดโน้ต G เฟรตที่ 12 นิ้วชี้กดโน้ต E เฟรตที่ 9 สาย 1 และทำการเกี่ยวสายด้วยนิ้วก้อย

ภาพที่ 3 Pull-off

ที่มา : Clayton S., 2010a: 1

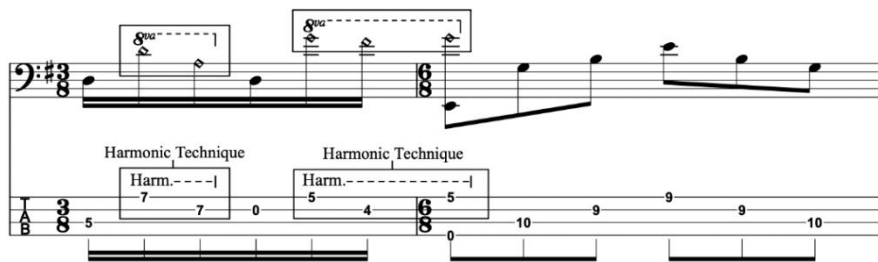
4. Slide เทคนิคนี้เป็นการเลื่อนนิ้วเปลี่ยนระดับเสียง เป็นการดีดโน้ตแรกแล้วเลื่อนนิ้วไปหาโน้ตที่ต้องการโดยไม่ยกนิ้วออกจากฟิงเกอร์บอร์ด สามารถทำได้ทั้งแบบจากเสียงต่ำไปหาสูง หรือสูงไปหาต่ำ ระดับความเร็วสามารถทำได้ทั้งแบบช้าและเร็ว (สมชาย เกรียงอารีกุล, 2539: 112) จากภาพที่ 4 ในกรอบสี่เหลี่ยม เป็นการดีดและเลื่อนนิ้วจากโน้ต B ไปโน้ต C

ภาพที่ 4 Slide

ที่มา : Clayton S., 2010a: 1

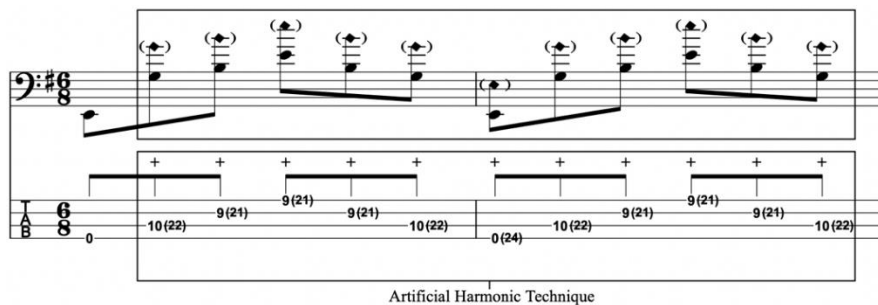
5. Harmonic Technique เป็นเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับผู้เล่นเบสที่โซโล เพื่อสร้างสีสัน เสียงของเทคนิคนี้จะมีความกังวานใส ไพเราะ วิธีการเล่นทำโดยใช้มือซ้ายแตะที่เหนือเฟรตแล้วใช้มือขวาดีด โดยมากเกิดชัดเจนที่เฟรตที่ 4, 5, 7 และ 12 (Clayton, 2010b: 32) ตัวอย่างเช่น เพลง Portrait of Tracy ของ Jaco Pastorius

ภาพที่ 5 Harmonic Technique

ที่มา : Clayton S., 2010a: 4

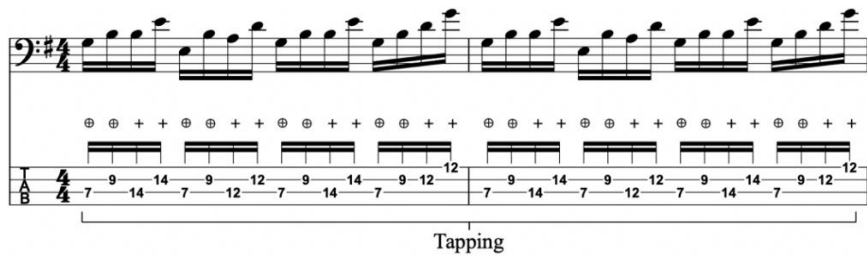
6. Artificial Harmonic Technique เป็นวิธีการสร้างเสียง Harmonic ที่เพิ่มขึ้นจาก Harmonic Technique ซึ่งมีตัวโน้ตให้เลือกจำกัด ไม่ครอบคลุม จึงต้องใช้ Artificial Harmonic Technique ซึ่งต้องใช้สองมือในการผลิต มือซ้าย ทำการกดโน้ตที่ต้องการ มือขวาทำการดีดโดยใช้ขอบนิ้วโป้งแตะไปเฟรตที่ +4, +5, +7 และ +12 โดยใช้นิ้วชี้หรือนิ้วกลางดีด หรือใช้นิ้วชี้มือขวาเคาะบนเฟรต (Clayton, 2010b: 36-37) ตัวอย่างเช่น Intro เพลง Birdland ของวง Weather Report

ภาพที่ 6 Artificial Harmonic Technique

ที่มา : Clayton S., 2010a: 1

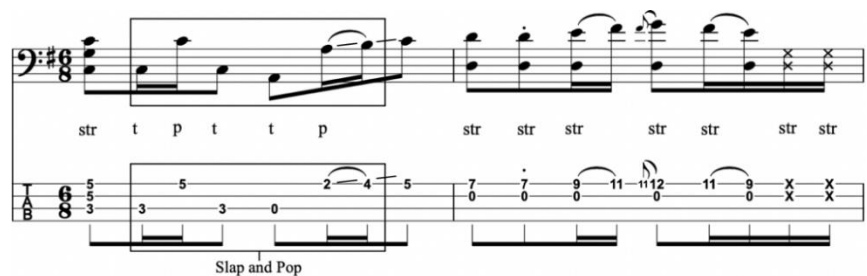
7. Tapping เทคนิคนี้คือการเอานิ้วมือขวาจิ้มสายลงไปบนฟิงเกอร์บอร์ดของเบสไฟฟ้า ลักษณะคล้าย Hammer-on กับ Pull-off สามารถบรรเลงโน้ตที่ห่างกันมากได้ (Webster, 2011: 25) การจิ้มเป็นเทคนิคพื้นฐานที่สามารถเพิ่มสีสันให้กับเสียง สัญลักษณ์ $\oplus$ คือการกดด้วยมือซ้าย สัญลักษณ์ + คือการจิ้มด้วยมือขวา ในกรณีที่ใช้ทั้งสองมือจะเรียกว่า Two Hand Tapping (Clayton, 2010b: 41) ตัวอย่างเช่น Intro เพลง Addicted to That Rush ของวง Mr.Big

ภาพที่ 7 Tapping

ที่มา : Clayton S., 2010a: 6

8. Slap and Pop เทคนิค Slap เป็นการใช้นิ้วโป้งมือขวาตบลงบนสายเบส ลักษณะของเสียงจะมีความเป็นเครื่องกระทบ (Percussive) และมีความสว่าง Pop คือการใช้นิ้วชี้มือขวาเกี่ยวสายออกจากลำตัวเบส ให้เสียงแหลมใส ซึ่งการเล่นแบบนี้นิยมมากในดนตรี Funk และดนตรี R&B ซึ่งวง Rock และ Fusion อื่นหลายวง ก็ได้นำไปประยุกต์ใช้ (Sklarevski, 1999: 58-59) สัญลักษณ์ t คือการใช้นิ้วโป้งตบเบส p คือการเกี่ยวสาย ตัวอย่างเช่น เพลง Tell Me Baby ของวง Red Hot Chili Peppers

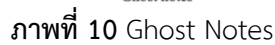
ภาพที่ 8 Slap and Pop

ที่มา : Clayton S., 2010a: 3

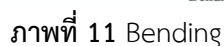
9. Strum Chord เทคนิคนี้เป็นการใช้มือขวา โดยใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย โดยใช้เล็บตีดไปที่สายเบสจากสายบนลงไปยังสายล่างในการตีลง การตีขึ้นจะใช้ ส่วนปลายนิ้ว โดยจะทำพร้อมกันทั้ง 4 นิ้วหรือนิ้วใดนิ้วหนึ่งก็ได้ ตามความถนัด (Sheehan, 2012: 26) ซึ่งลักษณะการตีแบบนี้มีความคล้ายกับเทคนิค Rasgueado ใน Flamenco Guitar จากภาพที่ 9 ในจังหวะแรกใช้นิ้วชี้ตีลง (D) จังหวะต่อมาตีขึ้น (U) และทำแบบนี้สลับกันจนจบท่อน ใช้สัญลักษณ์ str

10. Ghost Notes คือโน้ตที่ไม่มีระดับเสียง เป็นเทคนิคพื้นฐานที่สร้างสีสัน

11. Bending เทคนิคนี้คือการด้นสาย การด้นสายทำให้ระดับเสียง

ที่มา : Clayton S., 2010a: 8

จากทักษะและเทคนิคเบสไฟฟ้าดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการปฏิบัติเบสไฟฟ้าเพื่ออธิบายวิธีการบรรเลง เทคนิคเฉพาะของเบสไฟฟ้า โดยผู้เขียนบทความใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การใช้เทคนิคการบรรเลงเบสไฟฟ้าของ Stuart Clayton ในบทเพลง Nothing Else Matters

ในการใช้เทคนิคสำคัญที่เกิดขึ้นในแต่ละท่อน จำเป็นต้องระมัดระวังเรื่องของความต่อเนื่องและความกลมกลืนกันของแต่ละเทคนิคที่เลือกใช้ เนื้อหาต่อไปนี้เป็น การนำเสนอการใช้เทคนิคที่ Stuart Clayton นำมาใช้ในบทเพลง Nothing Else Matters

ท่อน Intro A Stuart Clayton ได้เรียบเรียงให้มีความเรียบง่ายโดยใช้ Chordal Fingerstyle Technique เป็นหลักที่ใช้ตลอดเกือบทั้งเพลง โดยเริ่มต้นตั้งแต่ห้องที่ 1-13 ซึ่งลักษณะของเสียงที่ออกมามีความใกล้เคียงต้นฉบับที่บรรเลงด้วยกีตาร์ไฟฟ้า ส่วนของเทคนิคประกอบ ประกอบด้วย Slide, Pull-off และ Hammer-on เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับประโยคของเพลง พบได้ในห้องที่ 4, 6, 7, 8, 10 และ 11

The image displays a musical score for guitar, measures 1 through 15. The score is written in E major (one sharp) and 8/8 time. It includes a bass staff and a guitar staff. Measure 1 is marked with an 'Em' chord. Measures 2-4 show a 'Chordal Fingerstyle Technique' with a 'Slide' instruction. Measures 5-7 include 'Slide', 'Pull-off', and 'Pull-off' techniques. Measures 8-10 feature 'C' and 'D' chords with 'Pull-off' and 'Pull-off, Hammer-on' techniques. Measures 11-15 show an 'Em' chord and 'Artificial Harmonic Technique with Taping' with specific fretting instructions like 9(21), 10(22), and 10(23).

ภาพที่ 12 ท่อน Intro A ห้องที่ 1-15
ที่มา : Clayton S., 2010a: 1

ตารางที่ 1 Tapping and Artificial Harmonic Technique ท่อน Intro A ห้องที่14-15

ห้องที่	จังหวะที่	ตัวโน้ต	สายที่	เฟรตที่กด	ตำแหน่งที่มือ ขวาเคาะ	เสียงที่ ออกมา
14	1	E	4	0	—	E
14	2	G	3	10	22	G+1 Octave
14	3	B	2	9	21	B+1 Octave
14	4	E	1	9	21	E+1 Octave
15	1	E	4	0	24	E+1 Octave

จากตารางที่ 1 ในห้องที่ 14 และ 15 ใช้การประยุกต์ 2 เทคนิคเข้าด้วยกันคือ Artificial Harmonic Technique และ Tapping โดยใช้มือซ้ายทำการกดคอร์ด E minor ในตำแหน่งเฟร็ตที่ 9 สาย 1 โน้ต E เฟร็ตที่ 9 สาย 2 โน้ต B เฟร็ตที่ 10 สาย 3 โน้ต G และสายเปล่าสาย 4 โน้ต E (โน้ตที่ไม่ต้องใช้มือซ้ายกด) และใช้มือขวาทำการเคาะลงไปเหนือเฟร็ต โดยเสียงที่ออกมาจะมีความสูงกว่าโน้ตที่มือซ้ายกด 1 octave

ท่อน Intro B ห้องที่ 16 ใช้เทคนิค Chordal Fingerstyle Technique เป็นเทคนิคหลัก Slap, Chordal Fingerstyle และ Tapping เป็นเทคนิคประกอบ ซึ่งการใช้เทคนิคดังกล่าวทำให้เสียงมีความกลมกลืน และต่อเนื่อง ขณะบรรเลงต้องคำนึงถึงจุดที่จะต้องตบสาย เล่นคอร์ด และจิ้มสาย ลักษณะของการวางมือขวาจะต้องไม่ห่างกันมากจนบรรเลงแต่ละเทคนิคไม่ทันจากภาพที่ 13 เริ่มด้วยการตบสายบนสายเปล่าสาย 4 โน้ต E ตามด้วยการเล่นคอร์ด E minor และจิ้มสายด้วยนิ้วชี้ นิ้วกลางมือขวาลงบนฟิงเกอร์บอร์ด ห้องที่ 17 ใช้ Tapping ซึ่งเทคนิคนี้สามารถสร้างช่วงเสียงที่ห่างกันมากแบบที่การติดแบบปกติไม่สามารถทำได้ มีความคล้ายคลึงกับการบรรเลงเปียโน สัญลักษณ์ $\oplus$ คือการกดด้วยมือซ้าย สัญลักษณ์ + คือการจิ้มด้วยมือขวา ซึ่งห้องที่ 18-22 ลักษณะของการใช้เทคนิคเหมือนกับห้องที่ 16-17 และห้องที่ 23-24 กลับไปใช้ Chordal Fingerstyle Technique

ภาพที่ 13 ท่อน Intro B ห้องที่ 16-24

ที่มา : Clayton S., 2010a: 2

ท่อน Verse1 ห้องที่ 25-33 มีความคล้ายกับท่อน Intro A แต่เพิ่มท่วงทำนองโน้ตแทนเสียงร้องเข้าไปโดยใช้ Chordal Fingerstyle Technique เป็นเทคนิคหลัก Pull-off, Hammer-on, Slide เป็นเทคนิคประกอบ ซึ่งลักษณะการบรรเลงแบบนี้มีความคล้ายคลึงกับ Fingerstyle Guitar

The musical score for Verse 1, measures 25-33, is presented in two systems. The first system (measures 25-28) features chords Em, D, C, Em, D, C. The second system (measures 29-33) features chords Em, D, C, Em, B, Em, Em. The notation includes various fingerings (0-10) and techniques: Pull-off, Slide, and Hammer-on.

ภาพที่ 14 ท่อน Verse1 ห้องที่ 25-33

ที่มา : Clayton S., 2010a: 2

ท่อน Chorus ห้องที่ 41-46 มีการใช้ Strum Chord เป็นเทคนิคหลัก Slap and Pop, Slide, Hammer-on, Pull-off และ Ghost Notes เป็นเทคนิคประกอบ ห้องที่ 47 Arpeggio E minor เหมือนท่อน Intro ห้องที่ 1 แต่ใช้เทคนิคการ Slap ในจังหวะที่ 1 จังหวะที่ 2-6 ใช้เทคนิค Tapping ห้องที่ 48 ใช้เทคนิค Tapping โดยเลือกโน้ตใน Scale E minor มาใช้ในรูปแบบ Pedal Notes (การใช้โน้ตสลับกันระหว่าง Root โน้ตหลักกับโน้ตใน Scale)

41 C Am D C Am D

str t p t t p str str str str str str str t p t t p str str str str str str str

Strum Chord Slap and Pop Hammer-on, Slide Pull-off Strum Chord Slap and Pop Hammer-on, Slide Hammer-on Slide Ghost Note

45 C Am D Em Em

str t p t t p str str str str str str t ⊕ + + ⊕ t ⊕ + ⊕ + ⊕ + ⊕ +

Strum Chord Slap and Pop Hammer-on, Slide Pull-off Ghost Notes Slap Pedal Notes

Strum Chord Tapping

ภาพที่ 15 ท่อน Chorus ห้องที่ 41-48

ที่มา : Clayton S., 2010a: 3

ท่อน Verse 2 ห้องที่ 49-63 ทำนองจะเหมือนกับท่อน Verse 1 เรียบเรียงโดยใช้ Tapping เป็นเทคนิคหลัก Slap and Pop, Slide เป็นเทคนิคประกอบ การบรรเลงต้องคำนึงถึงทำนอง คอร์ด และเบส โน้ตที่ตรงกับทำนอง Tapping โดยใช้น้ำหนักที่ดังปานกลาง ช่วงที่เป็นคอร์ด Tapping ใช้น้ำหนักที่เบา เพื่อให้ทำนองมีความโดดเด่นออกมา

49 Em D C Em

t ⊕ 2 +1 +2 +3 ⊕ 3 +2 +1 ⊕ 3 +2 ⊕ 1 +1 ⊕ 1 ⊕ 4 +1 ⊕ 1 ⊕ 4 +1 +2 ⊕ 2 t ⊕ 2 +1 +2 +3 ⊕ 3 +2 ⊕ 2 +2 ⊕ 2

Slap Tapping Slap Tapping

ภาพที่ 16 ท่อน Verse 2 ห้องที่ 49-51

ที่มา : Clayton S., 2010a: 3

ท่อน Chorus 2 ช่วงท้ายห้องที่ 65-67 ก่อนส่งเข้าท่อน Instrument มีการใช้ Harmonic Technique, Chordal Fingerstyle Technique และ Strum Chord ทำให้ท่อนนี้มีความสดใส และมีความหนักแน่นรวมอยู่ด้วยกัน

65

D Em

Harmonic Technique Harmonic Technique

Chordal Fingerstyle Technique

Strum Chord

ภาพที่ 17 ท่อน Chorus 2 ห้องที่ 65-67

ที่มา : Clayton S., 2010a: 4

ท่อน Instrument A ใช้ Tapping เป็นเทคนิคหลัก Hammer-on, Slap and Pop และ Chordal Fingerstyle เป็นเทคนิคประกอบ ลักษณะ Tapping ต้องกดให้เสียงค้างยาวเท่าที่ทำได้ โดยต้องคำนึงถึงน้ำหนักในการกดในห้องที่ 76-78 เมโลดี้ต้องมีความชัดเจนกว่าแนวเสียงเบส และเสียงประสาน

76

Em Am

Hammer-on

Tapping

80

C D Em

Tapping Slap Tapping Slap

ภาพที่ 18 ท่อน Instrument A ห้องที่ 76-83

ที่มา : Clayton S., 2010a: 5

ท่อน Instrument B เป็นท่อนที่เรียบเรียงขึ้นมาใหม่ซึ่งในต้นฉบับไม่มีท่อนนี้ โดยใช้ Tapping เป็นเทคนิคหลัก Hammer-on, Pull-off, Slide, Ghost note และ Slap and Pop เป็นเทคนิคประกอบห้องที่ 84-92 มีการใช้เทคนิคแต่ละชนิดอย่างรวดเร็วบนสัตส่วนจังหวะที่มีความซับซ้อน

Em

84

87

89

Techniques: Tapping, Slap and Pop, Ghost Notes, Slide.

ภาพที่ 19 ท่อน Instrument B ห้องที่ 84-89

ที่มา : Clayton S., 2010a: 5

ท่อน Instrument C เป็นอีกท่อนที่เรียบเรียงขึ้นมาใหม่ โดยมีอัตราจังหวะที่เปลี่ยนไปจากเดิม 6/8 เป็น 4/4 และมีความเร็วเพิ่มขึ้น ห้องที่ 94-109 ใช้เทคนิค Two Hand Tapping และ Slap ตลอดทั้งท่อน

Em

104

107

109

Techniques: Tapping, Slap, Slap and Pop, Ghost Notes, Slide.

ภาพที่ 20 ท่อน Instrument C ห้องที่ 104-109

ที่มา : Clayton S., 2010a: 7

ท่อน Chorus 3 กลับมาใช้อัตราจังหวะ 6/8 ห้องที่ 110-113 ใช้เทคนิค Strum Chord เป็นเทคนิคหลัก Slap and Pop, Ghost Note, Hammer-on, Pull-off และ Slide เป็นเทคนิคประกอบ ห้อง 114-119 มีการเรียบเรียงโน้ตออกมาให้แตกต่างจากต้นฉบับ

ภาพที่ 21 ท่อน Chorus 3 ห้องที่ 110-119

ที่มา : Clayton S., 2010a: 7

ท่อน Solo เป็นช่วงที่มีความท้าทายมากที่สุดของเพลง เนื่องจากทำนองของเสียงกีตาร์ตามต้นฉบับ เป็นการใช้นิ้วตัวเดียวตลอดทั้งช่วง แต่ในการเรียบเรียงแนวบรรเลงเดี่ยวเบสไฟฟ้า ต้องมีครบทั้ง ทำนอง คอร์ด และเบส ห้องที่ 120-127 โดยใช้เทคนิค Tapping เป็นหลักและมีเทคนิค Hammer-on, Pull-off, Slide และ Bending เป็นเทคนิคประกอบ โดยเฉพาะการดันสายในห้องที่ 126 เป็นการใช้นิ้ว 2 เทคนิคมาประยุกต์ใช้ เป็นการดันสายโดยการใช้นิ้วมือขวาที่ใช้จิ้มสาย ห้องที่ 128 ทำนองเหมือนท่อน Intro

ภาพที่ 22 ท่อน Solo ห้องที่ 125-130

ที่มา : Clayton S., 2010a: 8

ภาพที่ 23 QR Code วิดีโอประกอบการบรรเลงเดี่ยวเบสไฟฟ้า
สำหรับชมประกอบภาพที่ 1 ถึง ภาพที่ 22

ตารางที่ 2 ท่อน เทคนิคหลัก เทคนิคประกอบ เพลง Nothing Else Matters ทั้ง 14 ท่อน

ท่อน	เทคนิคหลัก	เทคนิคประกอบ										
		Chordal Fingerstyle Technique	Hammer-on	Pull-off	Slide	Harmonics	Artificial Harmonics	Tapping	Slap and Pop	Strum Chord	Ghost note	Bending
Intro A	Chordal Fingerstyle Technique		✓	✓	✓		✓	✓				
Intro B	Tapping	✓							✓			
Verse 1	Chordal Fingerstyle Technique		✓	✓	✓							
Pre Chorus	Chordal Fingerstyle Technique		✓	✓	✓							
Chorus	Strum Chord		✓	✓	✓			✓	✓		✓	
Verse 2	Tapping				✓				✓			
Chorus 2	Strum Chord	✓	✓	✓	✓	✓			✓			
Instrument A	Tapping	✓			✓				✓			
Instrument B	Tapping		✓	✓	✓				✓		✓	
Instrument C	Tapping								✓			
Chorus 3	Strum Chord		✓	✓	✓				✓		✓	
Solo	Tapping	✓	✓	✓	✓							✓
Verse 3	Chordal Fingerstyle Technique		✓	✓	✓							
Outro	Chordal Fingerstyle Technique		✓	✓	✓	✓						

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์เทคนิคการเรียบเรียงแนวบรรเลงเดี่ยวเบสไฟฟ้าของ Stuart Clayton ในบทเพลง Nothing Else Matters แบ่งออกเป็น 14 ท่อน แต่ละท่อนมีการเรียบเรียงโดยผ่านการใช้เทคนิคหลัก และเทคนิคประกอบ ซึ่งแต่ละท่อนมีเทคนิคหลักและเทคนิคประกอบที่แตกต่างกัน ท่อน Intro A, Intro B, Verse1+Pre Chorus, Chorus, Solo เป็นการเรียบเรียงโดยอิงทำนองจากต้นฉบับ และท่อน Instrument, outro เป็นการประพันธ์ขึ้นมาใหม่โดยใช้บันไดเสียง E minor ท่อน Instrument C มีการเปลี่ยน Time Signature 6/8 เป็น Time Signature 4/4 เป็นเพลงที่มีการใช้เทคนิคที่หลากหลาย และมีความกลมกลืน

สรุป

จากบทเพลงที่นำมาศึกษาในงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าเบสไฟฟ้าสามารถนำมาเรียบเรียงเป็นแนวบรรเลงเดี่ยวได้ เป็นการยกระดับการบรรเลงเบสไฟฟ้าให้มีเทคนิคที่สูงขึ้น การเรียบเรียงสามารถเลือกใช้เทคนิคได้ตามความเหมาะสมโดยดัดแปลงคิดท่อนขึ้นมาใหม่ได้ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับต้นฉบับ และสามารถนำเทคนิคเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการบรรเลงกับวงดนตรีหรือประพันธ์เพลงขึ้นมาใหม่โดยที่มีลักษณะการบรรเลงแบบเปียโนหรือเครื่องดนตรีอื่นๆ การศึกษาเรื่องนี้อาจเป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นแนวทางการบรรเลงเบสไฟฟ้าแบบใหม่สำหรับผู้เล่นเบสไฟฟ้าให้มีทางเลือกในการเรียบเรียงหรือบรรเลงบทเพลงเดี่ยวสำหรับเบสไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้พัฒนาผู้เล่นเบสไฟฟ้าชาวไทยให้ทัดเทียมนานาชาติ

บรรณานุกรม

- วาสนา ศิริชาพร และเอกชัย กรายอนนท. (2547). **คู่มือกีตาร์และเบสไฟฟ้า**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สมชาย เกียรติกุล. (2539). **เริ่มต้นหัดกีตาร์เบส**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เพื่อนนักกีตาร์และคอมพิวเตอร์ฟีด.
- Brown, C. (2009). **Reader Spotlight Stuart Clayton**. [online]. Available from: <https://www.notreble.com/buzz/2009/11/17/player-spotlight-stuart-clayton/>. [2 February 2023].
- Clayton, S. (2010a). **Nothing Else Matter's Transcription**. [online]. Available from: <https://www.basslinepublishing.com/wp-content/uploads/2018/06/Nothing-Else-Matters-Transcription-and-Notes.pdf>. [2 February 2023].
- Clayton, S. (2010b). **Solo Arrangements For Electric Bass**. Devon: Bassline Publishing.
- Clayton, S. (2013). **Ultimate Slap Bass**. Devon: Bassline Publishing.
- Sheehan, B. (2012). **Billy Sheehan Advanced Bass**. Van Nuys: Alfred Publishing.
- Sklarevski, A. (1999). **Bass Playing Techniques**. Milwaukee: Hal Leonard Corporation.
- Webster, A. (2011). **Extreme Metal Bass**. Milwaukee: Hal Leonard Corporation.